№. 82. w Wtorek dnia 9. Kwietnia 1850.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński.

Ciąg dalszy prawa o polowaniu.

§. 10. Stósownie do postanowienia zwierzchności gminnéj może na wspólnym obwodzie polowym polowanie albo: *a*) całkiem być zawieszone, albo *b*) na rachunek dotyczących właścicieli płatnemu strzelcowi powierzone; *c*) albo też bądź przez licytacyą, bądź z wolnéj ręki wydzierżawione.

Kontrakt dzierżawy nie może być zawartym na krótszy czas jak na lat trzy, ani też na dłuższy jak na lat dwanaście.

§. 11. Pieniądze dzierżawy i dochody z polowania powierzonego płatnemu strzelcowi składają się do kasy gminnéj, a zwierzchność gminna dzieli je potém, potrąciwszy koszta z administracyi powstające, między właścicieli gruntów, na których się wspólne polowanie odbywa w stosunku do rozmiaru tychże gruntów.

§. 12. Polowanie tak na gruntach w §. 2. wymienionych jako też na wspólnych obwodach polowych, niemożna pod karą nieważności kontraktu, nigdy więcéj niż trzem osobom wspólnie wydzierżawiać. — Cudzoziemcy mogą zadzierżawiać polowanie tylko za pozwoleniem zwierzchności dozorującéj. — Puszczać z drugiéj ręki w dzierżawę nie wolno bez poprzedniego przyzwolenia pierwszego wypuszczającego.

§. 13. Równie dzierżawcom wspólnych obwodów polowych, jako też właścicielom w §. 2. wymienionych gruntów wolno w obwodach swoich trzymać płatnych strzelców.

§. 14. Ktokolwiek chce polować, musi dostać od landrata powiatu, w którym mieszka, rewers polowy ważny w całém państwie, wystawiony na rok i na jego nazwisko, który mu służyć będzie za legitymacyą i który zawsze polując przy sobie mieć powinien. — Cudzoziemcy mogą także dostać taki rewers, ale tylko za rękojmią krajowca, od landrata powiatu tego, w którym mieszka ręczący. Ręczący w skutek wniosku swego odpowiedzialnym jest za wszystkie kary, którym na mocy §§. 16., 17. i 19. cudzoziemiec popaść może, również za koszta, któreby ze śledztwa wynikły. — Za każdy rewers płaci się na rok talara podatku do kasy komunalnéj powiatu, w którym biorący rewers mieszka. Dochód ztąd wypływający użyje się wedle rozporządzenia reprezentacyi powiatowéj. — Wygotowanie rewersów polowych uskutecznia się bez opłaty kosztów i stępla. — Urzędnicy leśni i polowi w służbie prywatnéj otrzymają rewersa bezpłatnie, o ile polują w swoich obwodach polowych. W rewersach takowych wyrażone być musi, że są bezpłatne również i obwód wymieniony, w którym są ważne.

§. 15. Rewersu polowego następujące osoby dostać nie mogą: *a*) te, u których możnaby się obawiać nieostróżnego obchodzenia się z bronią palną, lub też narażenia bezpieczeństwa publicznego; *b*) te, które prawomocnym wyrokiem utraciły prawo noszenia broni, które znajdują się pod dozorem policyjnym, lub od kokardy odsądzone zostały.

Prócz tego osobom, które ukarane zostały za przekroczenia leśne lub polowe, lub za nadużycie palnéj broni odmówić można rewersu, lecz tylko na lat 5 po odniesionéj karze.

§. 16. Nieważanie na wyżéj podane przepisy tyczące się rewersów karze się w sposób następujący. Kto bez rewersu poluje, zapłaci za każde przekroczenie od 5 do 20 tal. kary. — Kto polując, nie ma swego rewersu przy sobie, zapłaci karę 5 tal. — Kto stara się wylegitymować cudzym rewersem nie na jego nazwisko wystawionym, aby się od zasłużonéj kary ochronić, ten zapłaci od 5 do 50 tal.

§. 17. Ktokolwiek mając wprawdzie własny rewers, lecz nie w towarzystwie uprawnionego do polowania lub bez jego pozwolenia na piśmie przy sobie, poluje w cudzym obwodzie, ten zapłaci kary 2 do 5 talarów. Kto zobowiązany będąc do całego zawieszenia polowania na gruncie swoim, mimo to na nim poluje, wystawia się na karę 10 do 20 tal. i na konfiskatę broni, któréj używał. — Kto na swoim własnym gruncie, na którym polowanie trzeciemu jest wydzierżawione, lub gdzie strzelec na wspólny koszt właścicieli gruntowych polować ma prawo, poluje bez zezwolenia dzierżawcy lub zwierzchności gminnéj, również ten, który poluje na obcym gruncie nie mając go tego prawa, ukaranym zostanie za kredzież zwierzyny lub kontrawencyą polową stósownie do praw w tym względzie istniejących. (dok. n.)

Francya.

Paryż, d. 2. Kwietnia. — Artykuł zamieszczony w dzienniku le Napoleon o prasie, którą uważa poza prawem położoną władzę w państwie i będącą bez mandatu, wywołał ogromną burzę pomiędzy dziennikami. Nie tylko dzienniki opozycyjne, ale nawet konserwatywne występują naprzeciw owemu artykułowi. Ostrożne Debats nawet odznaczają się gwałtownością słowa, gdy mówią: właściwie le Napoleon wcale nie myślał, kiedy całą wolność prasy zaprzeczył i to nie nowemi słowami, jak jemu się wydaje, ale staremi, używanemi przez wszystkich starych nieprzyjaciół wolności, przez cenzorów z czasów restauracyi i cesarstwa i t. d. Legitymistyczna Union uważa wolność prasy za zagwarantowaną w konstytucyi i prawie zwyczajném. L'Ordre oświadcza, że prasa tak dobrą jest siłą, jak para i inne wynalazki w nowszych czasach, nikt przecie nie może wyrzec się raz przyjętego zastósowania i powinien przyzwyczaić się do życia z temi nowemi żywiołami nawet choćby się wystawił na niebezpieczeństwo wybuchu przy złem kierownictwie. Mimo tych protestacyi, rząd obstaje za swojemi projektami przeciw prasie i zgromadzeniom wyborczym.

Rząd ma zamiar wnieść projekt do opodatkowania papieru we fabrykach. Księgarze i papiernicy założyli przeciw temu protestacyą.

Wczorajszy numer dziennika Proudhona, Voix du peuple został zabrany w skutek artykułu o socyalistach i Maltuzianach. Proudhon w tych dniach stanie przed sądem przysięgłych, wybrał dla tego Cremiego za obrońcę.

Na posiedzeniu dzisiejszém zgromadzenia narod. rozprawiano nad artykułami pojedyńczemi budżetu wydatkowego, bez obudzenia uwagi. Wszystkie ograniczenia i oszczędności zaprojektowane przez komissyą, przyjmuje zgromadzenie. Bujoulat zwalcza zniżenie z 197,000 franków na 180,000 franków przeznaczonych na wsparcia literatów i nazywa to niewdzięcznością względem literatury, któréj Francya zawdzięcza swoją moralną przewagę w świecie. Równie Dupin młodszy sprzeciwia się temu zniżeniu w sprawie literatów i sztukmistrzów, którzy w skutek rewolucyi w najgorszém znajdują się położeniu. Mimo to przyjmuje zgromadzenie zmniejszoną sumę. Tym sposobem nie będzie nawet funduszu na utrzymanie szkoły francuzkiéj w Atenach. Juliusz Favre przedstawia wniosek, który ma ubezpieczyć niepodległość niższego duchowieństwa. Przypomina położenie duchownych niższych przed rokiem 1789., gdzie nie mogli być składani z posad i tylko sądzeni przez równych sobie. Cesarz Napoleon zniósł konkordatem tę niepodległość niższego duchowieństwa, w celu użycia władzy duchownéj do swoich celów. Wówczas niezałożono żadnéj protestacyi, ponieważ najmniejszy ruch opinii publicznéj uważanym był za bunt, do podobnego stanu rzeczy chcą teraz wrócić. Ale za przywróceniem wolniejszéj formy rządu, za czasów restauracyi i teraz pod rządem tymczasowym mnóstwo nadesłano petycyi względem przywrócenia dawniejszego stanu rzeczy. Wydział konstytucyjnego zgromadzenia dla wyznań religijnych, polecił ministrowi oświecenia układy ze stolicą apostolską, w celu zniesienia owego artykułu w konkordacie. Mówca żąda objaśnienia, jak daleko zaszły te układy. W chwili, kiedy inkwizycya i szpiegowania całą myśl wszystkich ministrów zajęły, rzeczą jest konieczną, aby 29,200 duchownych zostało postawionych pod opieką powszechnego prawa, gdy teraz zawiśli od upodobania biskupów. Minister oświecenia Parieu narzeka na to niespodziewane wystąpienie reprezentanta z tak ważnym wnioskiem i oświadcza się bzwarunkowo przeciw niemu z tą uwagą, że zapewne zmierza tylko do wywarcia wpływu na niższe duchowieństwo, które zapewne nie da się w błąd wprowadzić. Berrier wchodzi na mownicę i dowodzi różnicy pomiędzy dobrowolném poddaniem się duchowném a nierównością niższego duchowieństwa pod względem obywatelskim, jak to utrzymuje Juliusz Favre. Państwo nie ma prawa do

mieszania się w karność kościelną, która wymaga długiéj próby dla duchowieństwa, zanim sobie ono wyrobi ową niepodległość i nieoddalenie z posady duchownéj. Wniosek Juliusza Favra o wezwanie rządu, aby w jak najkrótszym czasie przedłożył zgromadzeniu prawo względem nieoddalenia z posad duchownych i urządzenia dyecezalnych konsystorzów, odrzuca zgromadzenie głosami 431 naprzeciw 142.

Paryż, dn. 3. Kwietnia. — Minister wojny wydał rozporządzenie, ażeby pułk dragonów pułkownika Guyon, odznaczający się gorliwością w sprawie porządku, składał część garnizonu liońskiego.

Mówią o utworzeniu kilku batalionów piechoty, którymby wyłącznie oddano straż przy zgromadzeniu narodowem i pałacu elizejskim. Bataliony te chcą rekrutować z młodych wojskowych, którzy służyli w rozpuszczonéj gwardyi ruchoméj.

Czytamy w Bulletin de Paris, co następuje: rząd podobno postanowił chwycić się środka jednego ku utrzymaniu porządku. Chodzi o wydalenie z Paryża 15,000 ułaskawionych powstańców czerwcowych, którzy socyalistom podczas wyborów dopomagają. Prefekt policyi doradza ten środek jako konieczny, ale ministerstwo obawia się téj prowokacyi. Rada ministrów postanowiła się gruntownie nad tym wnioskiem zastanowić.

Zgromadzenie narodowe. Posiedzenie dnia 3. Kwietnia. Rozprawy toczą się nad budżetem. Doutre żąda zmniejszenia pensyi duchownym katolickim o $1\frac{1}{2}$ miliona, ażeby nie opłacali dla nich także dyssydenci podatku. Wniosek odrzucono. Cremieux izraelita żąda podwyższenia pensyi dla żydowskich duchownych, z których niejeden tylko ma 400, 500 do 600 fr. rocznego dochodu. Zgromadzenie przyjmuje wniosek, mimo opozycyi Beriera, który dowodzi, że w skutek podwyższenia tych pensyi, budżet żydowski z 128,300 fr. podniesie się na 160,000 franków. — Uznano potem wybór demokratycznego kandydata Guilgota w departamencie Wogezów, chociaż nadeszła protestacya przeciw temu wyborowi, iż w chwili stanowczéj, kiedy wybór się odbywał, umarł nagle drugi kandydat konserwatywny, jenerał Raoul. — Pod artykułem: wydatki dla tajnéj policyi, żąda Juliusz Favre redukcyi w 832,000 fr., 32,000 franków i z tego czyni wotum zaufania dla ministerstwa. Obwinia on politykę ministerstwa o znamie policyjne, jak to się pokazuje z pierwszych rozporządzeń jego, mianowania prefekta policyi, zarządzonego szpiegowania przez żandarmów i innych urzędników. Favre odczytuje pierwszą odezwę Carliera przeciw socyalizmowi i gani ją w najdotkliwszych wyrazach, ponieważ ściga część obywateli, za ich mniemania. Prawa strona przerywa mu mowę, tak, że Favre opuszcza mównicę. Nagle powstaje zamieszanie, reprezentant Duché ze strony góry macha rękoma naprzeciw Pidoux ze stronnictwa prawego. Mówią, że ostatniemu wyciął policzek, ponieważ przeszkadzał Favrowi. (Inni mówią, że tylko kłótnia pomiędzy nimi zaszła.) Juliusz Favre zarzuca ministerstwu pogwałcenie indywidualnéj wolności, zaprowadzenie szpiegostwa i denuncyacyi, utrzymanie stanu oblężenia bez prawnéj potrzeby, umyślne podburzanie i prowokacye ludu, jak n. p. przez ścinanie drzew wolności, jedném słowem, nieszanowanie praw i konstytucyi i napomina w końcu prawą stronę, ażeby wiernie pilnowała konstytucyi i rząd przymuszała do uszanowania téj konstytucyi, jeżeli nie chce się narazić na niepoliczone niebezpieczeństwa. — Po uśmierzeniu się burzy, zapowiada minister skarbu Fould budżet na rok 1851, co zgromadzenie przyjmuje z widocznem zadowoleniem. — Minister spraw wewnętrznych Baroche odpowiada na zarzuty Favra i zaręcza, że rząd pragnie utrzymać konstytucyą republikańską i demokratyczną. Minister sprawiedliwości żąda umieszczenia w krótce prawa o deportacyi już przed 5 miesiącami złożonego, na porządku dziennym. I Favre protestuje przeciw temu, ponieważ nie ma do tego powodu, a lepiéjby było rozprawić się nad prawem kolei żelaznéj z Paryża do Awinionu. Zgromadzenie postanawia dyskusyą nad prawem o deportacyi na jutro. W końcu odrzucono Favra wniosek o redukcyą budżetu na tajną policyą głosami 440, przeciw 175 głosom. Posiedzenie odroczono.

W ł o c h y.

Mieszkańcy miasta Casale w Piemoncie obchodzili uroczyście nabożeństwem dzień 25. Marca, jako rocznicę obrony ich miasta przeciw wojskom austryackim. Władze były obecne na téj uroczystości kościelnéj, a mer ogłosił rozkaz królewski, według którego na przyszłość chorągiew gwardyi narodowéj nosić miała napis: »odwadze wojskowéj. Gwardya narodowa Casale.« — Z noty przesłanéj przez kardynała Antonelli z powodu prawa Siccardego do posła sardyńskiego Spinola wyjmujemy miejsca następujące: »Jednym z największych smutków, napełniających goryczą duszę jego świętobliwości, jest stan kościoła i religii w Piemoncie...... Kardynał pozostawia to sądowi własnemu rządu sardyńskiego, czy można było parlamentowi przedłożyć prawo, które duchowieństwo z jego starożytnych praw ogołaca. Jego świętobliwość błaga Boga miłosierdzia, aby zachował lud piemontski od chłosty, jaka inne narody spotkała.

Turyn, d. 25. Marca. — Gazeta piemontska zawiera rozporządzenie królewskie, według którego oficerowie niższych stopni na pół żołdu odstawieni niemogą być do służby czynnéj powołani, skoro niewykażą, iż posiadają potrzebne wiadomości do sprawowania stopnia tego. Aby im jednakże podać sposobność do powzięcia obszerniejszych nauk wojskowych, urządzą kilkanaście szkół specyalnych, w których będą się mogli kształcić. — W senacie przyjęto prawie jednogłośnie nową ustawę tyczącą się miar i wagi. Izba deputowanych zastanawia się nad prawem względem wynagrodzeń szkód w czasie wojny zrządzonych.

Florencya, d. 21. Marca. — Rozeszła się tu pogłoska, że flota angielska w krótce ukaże się przed Porto Ferajo. Mówią, że rząd toskański niechce przyjąć za pośrednika mocarstwo (Sardynią) przez Anglią zaprojektowane, i pośrednictwo rossyjskie proponuje, którego naturalnie Anglia nieprzyjmie. Załogę wojskową w Liworno powiększyć mają do 4000 żołnierzy, a w bliskości miasta tego rozłożyć obozem korpus obserwacyjny składający się z 12,000 żołnierzy.

Z Rzymu pisze dziennik Osservatore, że Micard, sekretarz kardynała Dupont, przybył tam już dnia 16. t., którego uważają tam za przewodnika zapowiadającego niezadługo przybycie ojca świętego. Po przyjeździe swoim naradzał się po kilka kroć z jeneralem Baraguay d'Hilliers nad przygotowaniami po przyjęcia papieża. Według Osservatora przyspiesza jego świętobliwość powrót swój jedynie, aby dać dowód poważania jenerała francuzkiego, którego missya niedługo powinnaby się ukończyć. Kardynał Dupont wciąż jeszcze bawi w Portici.

A u s t r y a.

Wiedeń, d. 2. Kwietnia. — Kilka dzienników zamieszcza z tąd wiadomość, że wyrok sądu wojennego został już oznajmiony byłemu jenerałowi komenderującemu w Węgrzech i Siedmiogrodzie, podstarzałemu weteranowi armii austryackiéj, feldmarszałkowi baronowi Hrabowskiemu. Skazano go na utratę wszelkich godności, tytułów i orderów i na 10 lat więzienia w twierdzy. Na wniosek osądzonego wyznaczono Ołomuniec na miejsce kary. Scenę, kiedy mu wyrok czytano, opisują jako bardzo rozrzewniającą; najbardziéj wzruszonym okazał się podobno ów starzec, gdy krzyż Maryi Teresy składał w ręce feldmarszałka Sanchez, order, który mu cesarz Franciszek przed 35 laty własnoręcznie oddał. — Baron Dietrich Hermansberg podobnież ozdobiony orderem Teresy starzec 78-letni, który w r. 1848. był w Peszcie szefem artyleryi, także znajduje się w indagacyi.

Dzisiaj odbyło się w paradzie przy bramie Franciszka wręczenie krzyżów orderu Teresy przez cesarza. Pomiędzy wielu wyrokami sądu wojennego, które gazeta wiedeńska wczoraj ogłosiła, znajduje się także jeden, skazujący na karę 10 kijów za obrażenie c. k. żołnierza. Cały zasób kar poniżających od kija aż do szubienicy bywa zastósowanym dla nagięcia ducha wolności w dawne jarzmo ciemięstwa. Kiedy processa polityczne aż w nieskończoność się wysnuwają, a sądy wojenne na wyścigi jedne za drugiemi wysypują wyroki, czytamy, że bandy rozbojnicze w Węgrzech, w Baczce, w Siedmiogrodzie i Lombardyi niegodziwości swoje daléj bez przeszkody popełniają. W Siedmiogrodzie dla zakończenia śledztw w biegu będących ustanowiono wędrującą komissyą kryminalną. W Wojewodzinie kwitnie jaknajbujniéj nienawiść rodowa pomiędzy Serbami a Nieserbami, a z twierdz granicy wojskowéj uciekają często honwedzi przemocą wzięci do wojska, do Bośnii. Stanowi nieprawnemu wciąż coraz dalsze granice wytykają. Teraz też zaprowadzenie sądów przysięgłych aż do 1. Lipca odłożono. Nawet tymczasowa ordynacya gminna, o któréj sądzono, iż zostanie w życie wprowadzoną, będzie bezwątpienia kilka miesięcy spoczywała. Na posiedzeniu rady gminnéj dnia 22. z. m. zostało rozporządzenie ministeryalne przedłożone, według którego dalsze polecenie do wykonania téj nowéj ordynacyi gminnéj nadejść ma od namiestnictwa do rady gminnéj. Ów ogrom samodzielności, jaką ordynacya ta nadaje niemoże być powodem do takowéj zwłoki. Niepodobna przecież z jakimkolwiek prawnym stanem, chociaż on jest skutkiem samowładnego zaoktrojowania, rządzić. Do tego wzrasta z dniem każdym kłopot w stosunkach finansowych. W krótce nastąpić ma uchwała tycząca się pożyczki od dawna zamierzanéj w królestwie lombardzko-weneckiem. Ma ona, jak nam powiadają, wynosić 40 milionów złotych, z których połowa wypłaconą będzie papierami skarbowemi, a druga srebrem za 5-procentowe metalliques. Obligacye te zabezpieczone być mają na Monte, i w przeciągu 25 lat wylosowane. Naprzód ma być ogłoszoną pożyczka dobrowolna, a że teraz już przewidzieć można, iż pozostanie bez skutku, przystąpią zatem do pożyczki przymusowéj.

Gdy 3-miesięczny termin wyznaczony zbiegłym uczęstnikom węgierskiego powstania do stawienia się przed sądem wojennym peszteńskim, już upłynął, nastąpi przeto osądzenie ich in contumaciam. W liczbie zawezwanych są: Koszut, Perczle, Bathiany, Madarasz, Kmethy, Teleky i kilkudziesiąt innych.

Tyrol. — Do końca Czerwca mają być wykończone linie telegraficzne z Innsbrucku przez Kufsztein do Lofer, potem do Bregenz i Botzen. Ponieważ równocześnie rozpoczną się roboty od Botzen do Verony i Medyolanu, przeto komunikacya telegraficzna pomiędzy Wiedniem a Medyolanem powinnaby już w początku Lipca być w życie wprowadzoną.

R o s s y a.

Wiadomości z Petersburga dochodzą do 28. Marca. — Regina, poseł neapolitański miał dnia 12. t. posłuchanie u cesarza w celu wręczenia mu papierów zawierzytelniających. Gazeta petersburgska zamieszcza znów długi szereg zwycięztw z Kaukazu. Znający dokładnie położenie kraju i stosunek rzeczy, niedowie się niczego więcéj z owych długich sprawozdań, jak że Rossyanie znów z nieprzyjacielem potyczek kilka zwiedli, w których

wielkie mnóstwo ludzi życie utraciło, a przytem żadnego skutku rzeczywistego nieodniesiono.

Chcąc w ogóle te chaotycznie nagromadzone doniesienia jakokolwiek uporządkować, należy wziąć mapę do ręki, aby się przynajmniéj cokolwiek z położeniem miejsca zapoznać. W krótkich słowach dadzą się główne zarysy pociągnąć. Wielki łańcuch gór, który się w zachodnio-wschodnim kierunku od wulkanów szlamistych nad Kubanem wznosząc na półwyspie Apscheron nad morzem Kapijskiem kończy — a przeglądając się w dwóch morzach łączy dwie części świata pomiędzy sobą — dzieli górali nieprzyjaznych Rossyi na dwie połowy, których krótko nazwać można mieszkańcami brzegów wschodnich Pontu i mieszkańcami Dagestanu. Pierwsi są właściwymi Czerkiesami, słynnymi w świecie z pięknéj budowy ciała, — ostatni zaś należą wszyscy do szczepu lesgo-tatarskiego. Ci zostają pod bezpośrednim panowaniem Szamila, gdy tymczasem tamci dzielą na mnóstwo osobnych szczepów pod swoimi naczelnikami niezawisłymi od Szamila.

Ludy nadbrzeżne Pontu nieprowadzą właściwéj wojny z Rossyanami, tylko zabierają wstępnym bojem kiedy niekiedy jaką warownię rossyjską, gdy im zbywa na mące i zapasach wojennych. Ponieważ im zaś mało zależy na posiadaniu trwałem tych twierdz dziko wzniesionych, przeto zabrawszy łupy spokojnie znów powracają, i to daje Rossyanom sposobność do pompatycznych sprawozdań o zwycięstwach, które np. brzmią, jak następuje: »nieprzyjaciel wyparty z twierdzy N. w najdzikszym nieładzie uchodził pomiędzy góry i t. d. — Wojna właściwa prowadzi się w Dagestanie, gdzie Szamil osobiście stoi naczele. Lecz tutaj także Rossyanie ani na krok daléj niepostępują, mimo owych licznych wypalań borów, owéj komedyi, która się już rok szósty wciąż powtarza. Ich jedyne korzyści pozorne ograniczają się na tém, iż każdéj wiosny pewną liczbę lesgijskich Aulów bez wielkich trudności zabierają, z których znów przy zbliżającéj się zimie regularnie bywają wypędzeni. W potyczkach ginie żołnierzy rossyjskich w przecięciu 10,000 co rocznie, a choroby zjadliwe panujące w Kaukazie zabierają do 30,000. A zatém tak drogo opłaca car swoje zwycięztwa gazeciarskie w Dagestanie! Tragedya owa wciąż odgrywać się nie przestanie, jak długo góry Kaukazu stoją, jeżeli car rychléj czy późniéj nie wpadnie na myśl wprawdzie niedyplomatyczną, ale bardzo rozsądną, i dobrowolnie wojsk swoich z tamtąd nie wyprowadzi.

T u r c y a.

Powstanie w Bośnii, według wiadomości nadchodzących przez Peszt, szerzy się w sposób tak zatrważający, iż rząd uznał za rzecz potrzebną rozporządzić środki stósowne, aby zapobiedz wzmaganiu się wzburzenia panującego w krajach sławiańskich należących do Austryi.

Const. Blatt z Czech zamieścił o wypadkach najnowszych kordspondencyą następującą z Zagrzebia 27. Marca. Postęp ruchu w Bośnii nie napotyka, jak się zdaje, na wielkie trudności. Powstańcy zajęli już Kljuc w posiadanie, jakoteż obwód tegoż imienia. Na Vakup jeszcze nie uderzyli, gdyż powstańcy spodziewają się, że mieszkańcy tamtejsi pójdą za przykładem mieszkańców Bihacza i sami dobrowolnie się poddadzą. Że to dotąd jeszcze nie nastąpiło, przypisują jedynie załodze bihackiéj Arnautów, która się do Vakup schroniła, i że Ali Kedic odgrywa rolę wspaniałomyślnego, powiadając, iż niechce za zaślepienie szczupléj liczby wszystkich karać. Prawdziwym jednakże powodem owéj zwłoki jest, że Kedic czeka na sprawozdania emissaryuszów swoich. Chrześcianie wciąż zachowują się biernie. — O wezyrze i planach jego nic nie słychać. Jego Cehaja (porucznik), który w czasie choroby Tahira baszy wszystkie zatrudnienia sobie przywłaszczył, zdaje się wydarł mu teraz zupełnie wodze rządów, i obchodzi się z nim prawie jakby z więźniem, sam wszystko bowiem rozporządza, a wezyra wcale z miasta nie wypuszcza, do czego dosyć powodów przytacza. Hattiszeryfy na nic się tu nie przydadzą, skoro urzędnicy w sposób podobny mianowani będą. Skoro ktoś paszalik za sumę wysoką nabędzie, pragnie on, jeżeli nie więcéj, to przynajmiéj swe pieniądze zapłacone napowrót odzyskać; ile kropli krwi biednych rajasów zlało owe pieniądze, może być rzeczą obojętną dla rządzców samouprawnionych. Uczciwy zapał Abdul Medszyda i jego terazniejszego dywanu nie przynosi żadnych owoców, oprócz większego jeszcze uciemiężenia chrześcian, którym właśnie chcą dopomódz, aby teraz już nie przyszedł dzień na Turcyą, w którym, jak mówi pewien pisarz, »stambuł święty upadnie, Abdül Meszyd i państwo walecznych Osmanów.«

Powtórne wypowiedzenie $3\frac{1}{2}$ procentowych listów zastawnych poznańskich.

Z odwołaniem się na obwieszczenie nasze z d. 1. Grudnia r. z. wzywamy powtórnie posiadaczy wszystkich wówczas wypowiedzianych, dotąd niezłożonych $3\frac{1}{2}$ % listów zastawnych.

Nr. list zast. bież.	Nr. list zast. amort.	D o b r a.	Powiat.
		A. 1000 Tal.	
1	149	Brzostownia	Szrem
22	759	Chrzan	Września
15	6097	Chociszewice	Krobia
19	6101	do.	do.
27	6109	do.	do.
8	645	Chwałkowo	Gniezno
37	3942	Dakowy mokre	Buk
2	159	Dąbrowa	Babimost
7	3238	Garzyn	Wschowa
4	5832	Górka	Krotoszyn
5	3787	Kotlin	Pleszew
4	6260	Mórka	Szrem
4	6225	Osiek	Krobia
4	6195	Rogaszyce	Ostrzeszów
7	315	Szymankowo	Oborniki
3	4612	Usarzewo	Środa
4	2728	Wysiny	Chodzież
31	4074	Wapno	Wągrowiec
4	5869	Zalesie małe	Krotoszyn
		B. 500 Tal.	
30	2101	Bożejewice	Szubin
10	2361	Bielewo	Kościan
6	32	Grzymysławice	Września
29	879	Jaraczewo	Szrem
47	5156	Kurowo i Gniazdowo	Odolanów
8	696	Kowalewo	Pleszew
11	4396	Korzkwy	do.
10	3950	Lipowiec	Krotoszyn
4	1767	Łosiniec	Wągrowiec
76	1565	Leszno	Wschowa
14	261	Łukowo	Oborniki
8	2659	Mączniki i Podkoce	Odolanów
12	1601	Mierzewo	Krobia
49	4774	Obiezierze	Oborniki
42	4174	Pawłowice	Wschowa
7	1013	Ruszkowo	Wągrowiec
148	1526	Rydzyna	Wschowa
12	755	Sowina kościelna	Pleszew
18	56	Siemianice	Ostrzeszów
22	4957	Stawiany	do.
11	2200	Wierzenica	Poznań
		C. 200 Tal.	
22	4142	Bieganin	Pleszew
42	4252	Borowo	Kościan
24	797	Czewujewo	Mogilno
21	809	Dzwonowo	Wągrowiec
38	1081	Dobrojewo	Szamotuły
40	3066	Garzyn	Wschowa
36	5509	Górka	Krotoszyn
28	221	Jankowice	Poznań
33	1791	Krosna	Szrem
42	502	Lubasz	Czarnków
33	321	Ludomy	Oborniki
33	5160	Marszewo	Pleszew
9	491	Odrowąż	Gniezno
8	58	Owieczki	do.
7	1008	Paryż	Wągrowiec
43	695	Pudliszki	Krobia
19	530	Recz	Wągrowiec
11	4740	Słopanowo	Szamotuły
33	3513	Słąskowo	Krobia
67	5257	Wierzonka	Poznań
78	246	Wilkowo niem.	Wschowa
13	1918	Zakrzewo	Gniezno
		D. 100 Tal.	
27	4631	Baborowo	Oborniki
15	3432	Chlewo	Ostrzeszów
15	3739	Chlastawa	Międzyrzecz
32	1140	Czermino	Pleszew
182	5769	Chociszewice	Krobia
186	5773	do.	do.
16	1600	Dalabuszki	Kościan
23	37	Dąbrowa	Wągrowiec
116	4228	Dakowy mokre	Buk
22	5877	Kleparz I. połowa	Gniezno
44	2399	Konino	Szamotuły
20	757	Lwowek	Buk
57	543	Lubasz	Czarnków
66	335	Miłosław	Września
31	3772	Niedźwiady	Wągrowiec
14	2430	Orpiszewek	Pleszew
23	2714	Ptaszkowo w. i m.	Buk
49	5587	Przylepki	Szrem
21	1111	Paryż	Wągrowiec
53	1660	Rąbin	Kościan
52	413	Strykowo	Poznań
78	5629	do.	do.
21	2888	Węgry II.	Odolanów
		E. 40 Tal.	
172	5309	Bzowo	Czarnków
82	5276	Choyno I.	Krobia
19	3467	Chlewo	Ostrzeszów
50	3919	Grodzisko	Pleszew
82	5254	Gutowy I. i II.	do.
47	3814	Grabowo	Września
20	3235	Kunowo	Szamotuły
48	4104	Kochlowy	Ostrzeszów
27	1185	Kowalewo	Pleszew
86	1196	Kromolice	Krotoszyn
40	3165	Kołdrąb	Wągrowiec
76	1076	Lubasz	Czarnków
231	1876	Leszno	Wschowa
258	1903	do.	do.
33	2651	Lubonia	do.
23	3776	Łukowo	Wągrowiec
111	3482	Murzynowo kościelne	Sroda
18	2225	Parczewo	Odolanów
21	1661	Popowo Ignacewo	Gniezno
31	4222	Skrzypno I. i II. i wola duchowna	Pleszew
22	5200	Skąpe	Września
39	3751	Skorki I. i II.	Wągrowiec
39	1743	Wargowo	Oborniki
28	2218	Wszemborz	Września
57	5047	Włościejewki	Szrem
89	3351	Xiąż	do.
10	4986	Zydowo	Września
		F. 20 Tal.	
111	1709	Białcz i Skoraczewo	Kościan
182	4452	Bzowo	Czarnków
32	4011	Chludowo	Poznań
60	3876	Grochowiska pańskie	Mogilno
26	3656	Karczewo	Gniezno
77	1916	Konino	Szamotuły
27	1516	Łąg	Szrem
33	3333	Lissowki	Poznań
14	1428	Lechlin	Wągrowiec
31	627	Mierzewo	Gniezno
41	3643	Myszki	do.
25	4056	Radlin	Pleszew
478	1140	Rydzyna	Wschowa
90	2654	Sławno	Czarnków
51	3429	Siekowo	Kościan
37	3004	Sokolniki	Gniezno
13	4135	Strzelce	Krobia
87	4201	Taczanowo	Pleszew
34	819	Wieczyn	do.
145	331	Zakrzewo	Krobia

ażeby listy te zastawne do kassy naszéj w stanie do kursu usposobionym złożyli.

Gdyby złożenie to w ciągu nadchodzącego na ś. Jan r. b. terminu wypłaty prowizyi ziemskiéj nie miało nastąpić, natenczas posiadacze

według ustawy z dnia 15. Kwietnia 1842. roku (zbiór praw na rok 1842. strona 254. No. 14.) zostaną z swém prawem realném hypoteki szczególnéj, prekludowanymi i z pretensyami swemi do wartości listu zastawnego, do Ziemstwa odesłanymi i ilość kapitału w gotowiznie wziętą będzie po potrąceniu kosztów wywołania na koszt i ryzyko wierzyciela do depozytu Ziemstwa.

Przytém przypominamy także posiadaczom złożenie do kassy naszéj wylosowanych w terminach dawniejszych a dotąd niezłożonych listów zastawnych.

Nr. list zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
		A. 1000 Tal.		
7	2453	Bronisław	Środa	BN. 47
8	2572	Bielewo	Kościan	dito
39	770	Chrzan	Września	SJ. 49
3	3785	Kotlin	Pleszew	SJ. 48
1	686	Ociąż I. i II.	Odolanów	SJ. 45
7	3666	Wydzierzewice	Środa	BN. 48
2	1246	Wonieść vel Wojniec	Kościan	SJ. 49
1	1097	Wiśniewo	Wągrowiec	SJ. 48
10	3977	Woynowice	Buk	SJ. 48
		B. 500 Tal.		
6	3818	Bożejewo	Środa	BN. 48
8	174	Dębicz	do.	SJ. 49
26	513	Lubasz	Czarnkow	dito
65	3866	Ludomy	Oborniki	SJ. 48
8	4135	Lubiatówko	Szrem	BN. 48
9	4482	Lubowice wiel.	Gniezno	SJ. 49
8	1861	Łąg	Szrem	SJ. 48
11	2749	Mnichy	Międzychód	SJ. 48
28	3077	Murzynowo koś	Środa	BN. 48
8	2537	Ninino	Oborniki	dito
10	4019	Ossowiec	Mogilno	SJ. 49
9	1182	Oporowo	Szamotuły	BN. 48
12	1250	Pacholewo	Oborniki	dito
13	148	Sokolniki małe	Szamotuły	BN. 47
8	4349	Swidnica II.	Wschowa	BN. 48
53	3145	Strychowo	Gniezno	SJ. 48
16	1007	Sarbinowo	Wągrowiec	BN. 46
8	4822	Tworzymierki	Szrem	BN. 48
25	4473	Wiewiorczyn	Mogilno	dito
		C. 200 Tal.		
10	3013	Chlewo	Ostrzeszów	SJ. 49
31	2502	Czeszewo	Wągrowiec	dito
12	3121	Chłondowo	Gniezno	BN. 48
33	3443	Dłoń vel Dłonie	Krobia	SJ. 49
36	3956	Dalabuszki	Kościan	BN. 48
92	1554	Dobrojewo	Szamotuły	SJ. 46
23	2263	Gwiazdowo	Środa	dito
20	4562	Gościeszyn	Babimost	BN. 48
11	2863	Jarogniewice	Kościan	SJ. 49
36	2492	Jaworowo	Gniezno	BN. 48
64	754	Jaraczewo	Szrem	BN. 46
11	3799	Kowalskie vel kowalska wieś	Środa	SJ. 49
12	3800	do.	do.	SJ. 48
28	3861	Kochlowy	Ostrzeszów	SJ. 49
41	3704	Karsy	Pleszew	BN. 48
23	3297	Kosieczyno	Międzyrzecz	BN. 48
52	3182	Kuklinowo	Krotoszyn	SJ. 48
7	1765	Lubonia	Wschowa	BN. 48
33	2640	Mielżyn	Gniezno	SJ. 49
32	3609	Ocieszyn	Oborniki	dito
11	2815	Psarskie	Szamotuły	dito
160	1803	Pogrzybowo	Odolanów	BN. 45
9	5300	Szypłowo	Pleszew	SJ. 49
7	3659	Sanniki	Środa	BN. 48
12	385	Tarnowo	Kościan	BN. 47
34	3556	Wydzierzewice	Środa	BN. 48
8	997	Wiewiorczyn	Mogilno	dito
16	2524	Węgry II.	Odolanów	SJ. 46
8	281	Żerniki	Oborniki	SJ. 48
15	4400	Zelice	Wągrowiec	BN. 48
		D. 100 Tal.		
30	3915	Bogwidze i Kotarby	Pleszew	SJ. 48
45	2192	Bożejewice	Szubin	SJ. 46
23	1940	Choyno I.	Krobia	SJ. 49
27	4559	Chełmno	Szamotuły	BN. 48
23	2283	Doruchowo	Ostrzeszów	SJ. 49
69	2659	Działyń	Gniezno	BN. 48
50	3652	Gołuchowo	Pleszew	SJ. 49
36	4001	Grodzisko	do.	SJ. 48
23	3792	Jaroszewo	Wągrowiec	BN. 48
20	670	Kowalewo	Pleszew	SJ. 49
43	801	Kruchowo	Mogilno	SJ. 49
66	4140	Karsy	Pleszew	SJ. 48
95	4262	Ludomy	Oborniki	SJ. 48
30	3438	Macewo	Pleszew	BN. 48
46	4898	Przybysław	Września	SJ. 49
22	5290	Pamiątkowo	Poznań	dito
54	2448	Rusiborz	Środa	BN. 47
22	4610	Swidnica II.	Wschowa	BN. 48
98	290	Wilkowo niem.	Wschowa	SJ. 49
22	762	Wolenice	Krotoszyn	BN. 48
72	3302	Xiąż	Szrem	dito
12	3667	Złotniki	Środa	BN. 47
		E. 40. Tal.		
39	3848	Bogwidze i Kotarby	Pleszew	SJ. 49
142	1148	Chrzan	Września	BN. 46
143	1149	do.	do.	SJ. 49
127	3808	Chwałkowo	Gniezno	SJ. 48
63	3824	Dłoń vel Dłonie	Krobia	SJ. 49
25	3594	Gwiazdowo	Środa	SJ. 48
35	3653	Krześlice	do.	SJ. 49
40	2803	Kołaczkowo	Gniezno	SJ. 48
40	2550	Lubrze	Środa	SJ. 47
49	2908	Lussowo	Poznań	BN. 48
41	306	Owieczki	Gniezno	dito
47	309	do.	do.	dito
51	313	do.	do.	BN. 48
52	314	do.	do.	SJ. 49
24	4555	Rosnowo	Poznań	BN. 48
25	3547	Ruchocino	Gniezno	SJ. 48
57	81	Stołężyn	Wągrowiec	SJ. 49
28	20	Strychowo	Gniezno	SJ. 48
20	3421	Smuszewo	Wągrowiec	dito
9	1261	Sołacz	Poznań	BN. 46
28	2779	Sokolniki wiel.	Szamotuły	SJ. 47
89	3959	Smogorzewo	Krobia	BN. 48
41	919	Siedmiorogowo	Krotoszyn	dito
18	872	Strykowo	Poznań	dito
31	1171	Unia	Września	SJ. 49
87	3339	Woyciechowo i Lowęcice	Szrem	dito
18	2937	Węgierskie	Środa	dito
69	4168	Wapno	Wągrowiec	BN. 48
27	787	Wrotkowo	Krotoszyn	dito
37	1101	Węgorzewo	Gniezno	SJ. 47
77	4229	Wilkowo i Siekówko	Kościan	SJ. 48
		F. 20 Tal.		
83	2860	Bednary	Środa	BN. 47
57	2567	Choyno I.	Krobia	SJ. 49
23	2787	Chłądowo	Gniezno	BN. 47
90	2395	Czeszewo	Wągrowiec	SJ. 48
72	2299	Daleszyn	Szrem	BN. 48
95	237	Dąbrowa	Babimost	dito
51	2798	Jurkowo	Kościan	SJ. 48
53	2800	do.	do.	SJ. 49
93	564	Kromolice	Krotoszyn	BN. 48
61	2542	Kotowo	Buk	SJ. 48
49	1827	Kwiatkowo I. i II.	Odolanów	SJ. 47
30	3466	Lubiatówko	Szrem	SJ. 49
33	2954	Marcinkowo gó.	Mogilno	dito
64	4	Modliszewko	Gniezno	BN. 47
66	6	do.	do.	dito
41	943	Orzeszkowo	Międzychód	SJ. 49
23	1936	Orpiszewek	Pleszew	BN. 48
48	223	Sokolniki małe	Szamotuły	SJ. 48
111	140	Siemianice	Ostrzeszów	dito
77	2776	Strychowo	Gniezno	S.J. 49
17	326	Spławie	Kościan	dito
39	40	Słowikowo i Gałczyn	Mogilno	dito
156	274	Wilkowo niem.	Wschowa	dito
87	1031	Wróblewo	Szamotuły	BN. 47
46	2988	Zydowo	Gniezno	SJ. 49
81	1990	Zadory	Kościan	BN. 48

Poznań, dn. 2. Kwietnia 1850.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

OBWIESZCZENIE.

Dokument zastawny przez Król. główną kassę rejencyjną w Bydgoszczy pod dniem 30. Sierpnia 1848. pod Nr. 123. dziedzicowi Augustowi Mańskiemu w Sobiesierniu na 600 Tal. w listach zastawnych Zachodnio-pruskich wystawiony i przez niego jako pod zastaw na pożyczkę 300 Tal. dany, zaginął.

Na wniosek Augusta Mańskiego wzywają się niniejszém wszyscy, którzyby pretensyą do dokumentu tego rościć mniemali, aby się z takową w przeciągu 3 miesięcy, najpóźniéj zaś w terminie do celu tego przed deputowanym Sędzią Sądu powiatowego Wiedemann na dzień 6. Lipca przed południem o godzinie 9téj w tutejszym Sądzie powiatowym wyznaczonym, osobiście lub przez przypuszczalnego pełnomocnika zgłosili i udowodnili, w przeciwnym razie oni z swemi mniemanemi pretensyami do dokumentu pomienionego przy nałożeniu im wiecznego milczenia prekludowanémi będą, i dokument ten amortyzowanym zostanie.

Inowracław, dnia 11. Marca 1850.

Król. Sąd powiatowy. Wydział I.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się niniejszém do wiadomości publicznéj, że Julian Ernest Karol Materne dziedzic dóbr Chwałkowa w powiecie Średzkim, i Panna Berta Karolina Kallmeyer w Wrocławiu, kontraktem przedślubnym z dnia 15. Lutego 1850. wspólność majątku i dorobku wyłączyli.

Środa, dnia 22. Lutego 1850.

Król. Sąd powiatowy. Wydz. II.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru najniższy	Stan termometru najwyż.	Stan barometru	Wiatr.
31. Marca	— 10,0°	+ 0,0°	28″ 1, 5‴	Północny.
1. Kwiet	— 8,0°	+ 0,5°	28″ 1, 0‴	Półn. z.
2. »	— 2,0°	+ 1,0°	27″ 4, 2‴	Półn. w.
4. »	— 0,5°	+ 5,3°	27″ 7, 2‴	Wschodni.
3. »	+ 2,0°	+11,5°	27″ 6, 0‴	Połudn. w.
5. »	+ 4,3°	+10,5°	27″ 6, 4‴	Połudn.
6. »	+ 5,0°	+10,0°	27″ 7, 0‴	Połudn. z.

Kurs giełdy Berlińskiéj.

Dnia 6. Kwietnia 1850.	Stopa prC.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	5	106 1/4	105 3/4
Obligi długu skarbowego ..	3 1/2	86 1/4	85 3/4
Obligi premiów handlu morsk.	—	103 1/4	—
Obligi Marchii Elekt. i Nowéj	3 1/2	—	—
Obligi miasta Berlina	5	104	—
Listy zastawne Pruss. Zachod.	3 1/2	90 1/8	89 5/8
» » W. X. Poznańsk.	4	100 7/12	100 1/12
» » dito nowe	3 1/2	90 3/4	90 1/4
» » Pruss. Wschod.	3 1/2	93 1/4	—
» » Pomorskie...	3 1/2	95 3/4	95 1/4
» » March. Elek. i N.	3 1/2	95 3/4	95 1/4
» » Szląskie	3 1/2	95	95 1/8
Frydrychsdory	—	13 7/12	13 1/12
Inne monety złote po 5 tal. .	—	12 11/12	12 5/12
Dr. żel. Starogrod-Poznańskiéj	3 1/2	82 3/4	82 3/4

Ceny targowe w mieście POZNANIU.	Dnia 8. Kwietnia. 1850. r. od tal.	sgr.	fn.	do tal.	sgr.	fn.
Pszenicy szefel	1	16	8	1	24	5
Zyta . dt.	—	24	5	—	28	11
Jęczmienia dt.	—	20	—	—	24	5
Owsa . dt.	—	16	—	—	17	9
Tatarki dt.	—	20	—	—	24	5
Grochu . dt.	—	24	5	—	26	8
Ziemniaków dt.	—	12	3	—	13	4
Siana cetnar	—	25	—	1	—	—
Słomy kopa	5	—	—	6	—	—
Masła garniec	1	15	—	1	20	—

Spiritusu beczka 120 kw. 80% Trall. 11 2/3 - 11 3/4 Tal.